

SIVISTYSVALIOKUNNALLE

Helsingissä 18.5.2018

Asia: HE 41/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle lukiolaiksi sekä laeiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Suomen Kansanopistoyhdistyksen mielestä hallituksen pyrkimys uudistaa suomalaista lukiokoulutusta niin, että sen vetovoima yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona vahvistuu, on perusteltu ja tarpeellinen. Kun toisen asteen ammatillinen koulutus tukeutuu entistä vahvemmin työelämään, tulee lukiodien osaltaan ja toiminnaltaan vahvistaa yhteyksiä muuhun yleis- ja ammattisivistävään koulutukseen sekä toisella että korkea-asteella. Kansanopistoyhdistyksen mielestä lukiodien yhteistyö vapaan sivistystyön oppilaitosten, erityisesti kansanopistojen kanssa, voi vahvistaa ja lisätä varsinkin pienempien lukiodien kurssien ja taide- ja projektiopintojen tarjontaa. Tällaisesta yhteistyöstä on jo hyviä kokemuksia ja esimerkkejä eri puolilta Suomea.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten tehtävä avoimen korkeakouluopintojen tarjoajana omalla seutukunnallaan mahdollistaa lakiesityksen mukaisen ”kurkistuksen korkeakouluihin” monipuolisesti ja joustavasti kaikkialla maassamme. Yhteistyössä kansanopistojen kanssa voivat lukiot avata avoimen väylän korkeakouluihin jo lukio-opintojen aikana.

Kansanopistolukio – aikuislukio sisäoppilaitoksessa

Viidellä (5) kansanopiston ylläpitäjällä on lukion järjestämislupa. Hallituksen esityksen mukaan oikeudesta järjestää sisäoppilaitosmuotoista koulutusta määrättäisiin lain 4 §:n mukaisesti aina koulutuksen järjestämisluvassa.

Kansanopistoyhdistys kannattaa esitystä ja katsoo, että oikeudesta järjestää lukiokoulutusta sisäoppilaitosmuotoisesti tulee määrätä järjestämisluvassa. Myös esitys oikeuden peruuttamisesta on mielestämme perusteltu ja tarkoituksenmukainen.

Kansanopistojen monialaisen tehtävän takia on tärkeää, että säädöksiin edelleen vahvistetaan, että samassa oppilaitoksessa voidaan järjestää myös muun lainsäädännön, kuten perusopetuslain tai ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltamisalaan kuuluvaa koulutusta. Kansanopistojen erityispiirteen ja lakisääteisen tehtävän takia kaikkia em. lakien mukaisia koulutuksia tulee voida järjestää sisäoppilaitoksena.

Kansanopistot ovat koulutusjärjestelmässämme toisen asteen oppilaitoksia.

Kaikkien toisen asteen opintojen tulisi toimia väylänä korkea-asteen opintoihin. Lukiokoulutuksen ja korkeakoulujen opiskelijavalinnan uudistamisella vahvistetaan ja sujuvoitetaan ylioppilastutkinnon suorittaneiden jatko-opintoihin pääsyä. Koulutuspoliittisesti on tärkeää, että jatkossa huolehditaan myös niiden opiskelijoiden jatko-opintomahdollisuuksista, jotka eivät saa hankittua valmiuksia jatko-opintoihin normitetussa ajassa. Maahanmuuttajat, ns. toisen mahdollisuuden tarvitsevat ja oppimisvaikeuksia kokeneet ovat esimerkkejä sellaisista kohderyhmistä, joita varten kansanopistoilla on jo nyt käytössään opiskelijamaksut korvaavaa opintosetelirahoitusta. Tämän rahoituksen lisääminen vahvistaisi eri ryhmien jatko-opintovalmiuksia ja koulutuksellista tasa-arvoa. Lukuvuosi kansanopistossa on ”hyvä välivuosi”, jonka päätteeksi yo-tutkinnon arvosanojen korottaminen tai valmistautuminen korkeakoulun pääsykokeeseen vie opiskelijaa koulutuspolulla eteenpäin.